

MSB
Enheten för lärande av olyckor och kriser
651 80 Karlstad

BRANDUTREDNING

Typ av brand: Dödsbrand i bostad.
Insatsrapport: 2009007255
Larmtid: 2009-10-28 kl. 10:25 (onsdag)
Kommun: Stockholm
Adress: [REDACTED]
Objektstyp: Radhus
Startutrymme: Vardagsrum
Startföremål: Lösa inventarier
Brandorsak: Rökning
Bilagor: Fotobilaga, dödsbrandrapport

**Anledning till
undersökningen**

Dödsbrand i en bostad där tre personer omkom.

**Undersökningen
utförd av**

Leif Grönlund, brandinspektör och brandutredare vid Storstockholms brandförsvär.

Objektsbeskrivning

Radhus i ett plan utan såväl källare som vind, byggd 1960. Den aktuella bostaden är belägen i ena gaveln av radhuslängan. Den är på tre rum och kök fördelat på ca 100 m². Husets bärande och avskiljande väggar är av betong. En stor del av bostadens innertak utgjordes av massiv träpanel. Även lister, karmar o.d. var av massivt trä. Huset har fönster mot framsidan från köket samt från ett gästrum. Vardagsrummet har fönster samt altandörr mot baksidan. Altanen är helt inglasad och utformad som ett uterum. Uterummet är tätat mot fasaden med tätmassa. Omslutande glaspartier är försedda med persienner som är fördragna och förhindrar insyn. Lägenheterna bedöms vara brandtekniskt avskilda från varandra med 60 minuters brandmotstånd. Det fanns ingen brandvarnare.

**Beskrivning av
händelsen före
brandförsvärets
ankomst.**

Huset beboddes av ett pensionerat par. Kvinnan hade drabbats av ganska långt framskriden demens och hemmet sköttes helt genom mannens försorg som själv hade svårt att gå och använde kryckor. Måndagar, onsdagar och fredagar hämtades kvinnan av färdtjänst för demensdagvård mellan c:a 09:00 – 15:00. Mannen hjälpte då kvinnan ut till färdtjänstbussen och den väntande chauffören som nästan alltid var densamme. Så skedde även under måndagen den 26 okt.

Under måndagskvällen kände en granne svag rökluft i sin trädgård och gick därför runt i området för att leta efter orsaken. Han gick bland annat runt det drabbade huset, dock utan att se något. Det var mörkt både utomhus och inne i den drabbade bostaden så slutsatsen var att röken kom från längre avstånd.

Onsdag morgon, när färdtjänsten kom för att hämta kvinnan fick chauffören, trots såväl dörrknackning som telefonpåringning, inte kontakt med paret. Eftersom chauffören tyckte att det såg ”konstigt” och ”mörkt” ut genom köksfönstret, som lämnade viss insyn, samt att de signaler som hördes vid telefonpåringning också lät ”konstiga” så anade han oråd och beslutade sig för att larma polisen. Beslutet förstärktes av det faktum att paret aldrig missat dessa resor tidigare och inte var förmögna att t.ex. resa bort själva.

Polisen kände, vid framkomst, även en ”konstig” lukt på plats och rekviderade därför en låssmed till platsen.

Efter att dörren öppnats hittades en död man precis innanför ytterdörren.

Polisen hör samtidigt ett högt ”väsande” ljud inifrån bostaden. I tron att det var en gasläcka larmades brandförsvär och ambulans till platsen.

I väntan på dessa gick poliserna ändå försiktigt in några steg i hallen och upptäckte då att ljudet härrörde från en påslagen vattenkran i det kombinerade badrummet/tvättstugan. Den rymliga tvätthon var dessutom överfull och vatten rann ner på golvet. Efter att ha stängt av vattnet hittade polisen ytterligare två döda i ett av de två sovrummen. Polisen kunde också konstatera att bostaden varit utsatt för en kraftig brand. De nya uppgifterna meddelades till brandförsvärets ledningscentral och vidare till framryckande enheter.

Vid tillfället för polisens insats var det rökfri miljö och normal temperatur i bostaden.

Beskrivning av händelsen efter brandförsvärets ankomst.

Vid brandförsvärets ankomst var dörren öppen och polis på plats. Ambulans anlände strax efter. Brandförsvärets åtgärder inskränkte sig till att kontrollera att branden var helt släckt, vilket var fallet, samt att via jourhavande brandinspektör dokumentera skadeplatsen.

Undersökningen

En första undersökning utfördes direkt efter att jourhavande brandinspektör kommit fram och innan platsen spärrades av. Av respekt för polisens fortsatta arbete och med tanke på brandens konsekvenser rördes ingenting som kunde hjälpa till att klarlägga den faktiska brandorsaken.

Ytterdörrens beslag bestod av ett hakregellås med en låsspärr. Låset fungerar så att om dörren låses med nyckel samtidigt som låsspärren trycks ner så måste även öppning ske med hjälp av nyckel, även från insidan trots att det finns ett vred där. Det fungerar på samma sätt oavsett om man låser med nyckel utifrån eller inifrån.

Två personer, de som bodde i lägenheten, hittades i sitt sovrum. [REDACTED]

En person, som var tillfällig gäst i huset, hittades på golvet precis innanför ytterdörren.

I badrummet, c:a två meter in från ytterdörren räknat, stod vattenkranen i tvätthon påslagen. Tvätthon var överfull och vatten rann ner på golvet och vidare till golvbrunnen. På golvet precis vid dörrhålet mot hallen/vardagsrummet låg en avsliten duschslang. Det förefaller som om gästen i något skede vaknat/upptäckt branden och försökt hitta något att släcka med. Teorin styrks av att han hade lätta brännskador i ansiktet och

sotiga händer. Efter att ha misslyckats med släckförsöket har mannen tagit sig till ytterdörren men inte lyckats ta sig ut.

Det var tydligt att primärbranden uppstått i området kring/under soffbordet i vardagsrummet. På soffbordet fanns askkoppar och fimpar. Primärbranden har med tiden utvecklats till en ventilationskontrollerad brand som åtminstone under en begränsad tid har varit häftig. Vardagsrummet visar spår av kraftig värmepåverkan och luckorna på bokhyllserien har djupa kolningsskador även lågt ner. Även övriga rum i huset är kraftigt värmepåverkade i taknivån. Av syrebrist har branden sedan falnat mer och mer för att slutligen slockna. Ett av vardagsrummets fönster hade gått sönder och en friskluftventil i plast hade smält ner. Båda dessa mynnade ut till det inglasade rummet som var tätat med fogmassa i anslutningen till fasaden. Rök från branden hade troligen ganska tidigt fyllt även uterummet så att det, när fönstret gick sönder, inte fanns något friskt syre att hämta där heller. Utanför/ovanför fönstren och entrédörren mot framsidan fanns knappt märkbara tecken på rökläckage. Bostaden förefaller således vara ganska tät.

Vid polisens tekniska undersökning senare samma eftermiddag och kväll kunde konstateras att måndagens tidning fanns i huset medan både tisdagens och onsdagens tidning låg i brevlådan. Branden bedöms därför ha inträffat någon gång under måndagskvällen, troligen i samband med att en granne kände röklukt i omgivningen.

Undersökningen visade vidare att branden mycket riktigt startat på golvet intill soffbordet. Det fanns inga elektriska apparater e.d. i området varför slutsatsen är att branden orsakats av tappad cigarettglöd eller tändsticka. När det gäller ytterdörren så hade den, som tidigare nämnts, öppnats med nyckel av låssmed. Undersökningen gav därför inget svar på hur dörren egentligen varit låst. Man kunde bara konstatera att det inte fanns någon nyckel i låset på insidan och att den enda nyckel som hittades fanns i en av den omkomna kvinnans fickor.

Spridningsrisk

Radhuslängan saknade såväl källare som vind och bostäderna var avskiljda med betongväggar. Om branden hade utvecklats till en helt bränslekontrollerad brand fanns det tillräckligt med bränsle för att underhålla branden under lång tid. Jag bedömer därför, trots avskiljningen, att spridningsrisk till nästa bostad/lägenhet inte kan uteslutas.

Slutsats

Branden orsakades troligen av cigarettglöd. När primärbranden vuxit till sig och fyllt vardagsrummet med brandgaser antändes denna brandgasansamling. Eftersom husets fönster, dörrar, ventilatorer m.m. var stängda och täta alternativt förbyggda, falnade branden mer och mer för att slutligen självslockna.

Med tanke på att gästen har rört sig i huset under branden och bl.a. försökt göra ett släckförsök innan han tog sig till ytterdörren, förefaller

det troligt att denna var låst med låsspärr och således var omöjlig att öppna med vredet.

**Erfarenheter och
åtgärdsförslag**

1. Alla kommunala och andra myndigheter behöver aktivt medverka i ansträngningarna till att brandvarnare och släckutrustning sätts upp och fungerar. Särskilt hos dem som man känner till ingår i denna riskgrupp d.v.s. äldre personer med vårdbehov men som bor och vårdas hemma. Oavsett om vården bedrivs av samhället eller anhöriga.
2. Allmänheten bör informeras mer om riskerna med att ”låsa in sig”, och ta ut nyckeln, framför allt nattetid.
3. Det vidbyggda uterummet räckte för att bromsa/förhindra det syretillflöde som behövts för att orsaka en fullt utvecklad, bränslekontrollerad brand.

**STORSTOCKHOLMS
BRANDFÖRSVAR**

I samråd med

Leif Grönlund
Brandutredare

Per Norén
Brandutredare

Fotobilaga

**Entrén med köksfönster till vänster och gästrummets
fönster med persienner till höger**

Hallen sedd från entrén med altandörren i bakgrunden

Vardagsrummets altandörr. Öppning mot sovrummet där makarna hittades till höger

Soffans vänstra del och soffbord sedd med ryggen mot altan

Soffans högra del, soffbord och bokhylla. Startplats.

Brandbilden c:a 1,5 m till höger om startplatsen

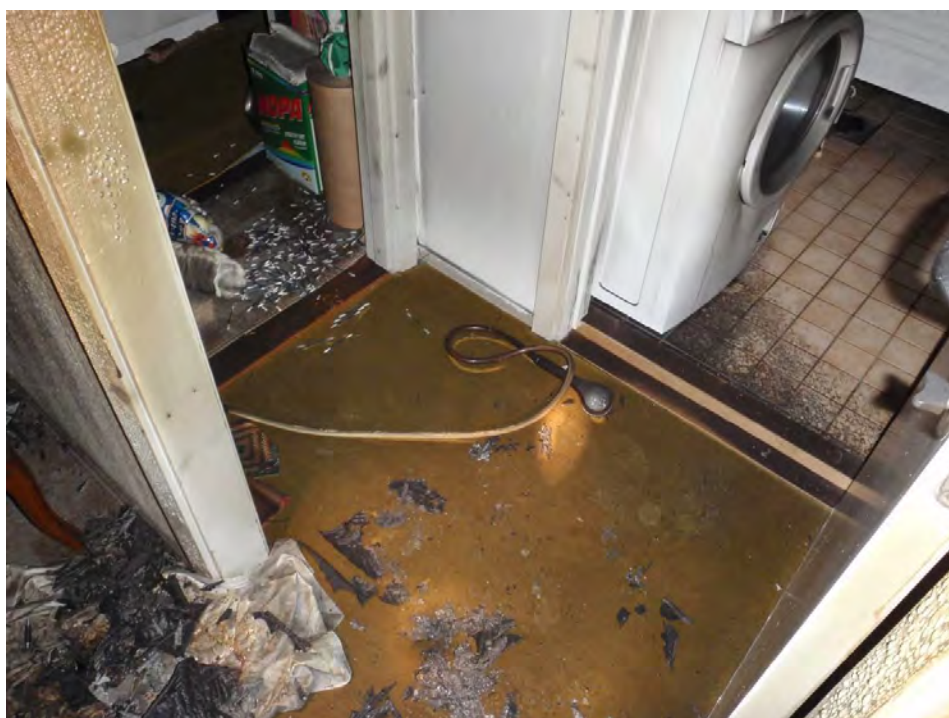

Bokhyllan ovanför startplatsen

Gästrummet, 1:a dörren till höger innanför entrén

Badrum, 2:a dörren till höger innanför entrén. Bakom tvättmaskinen finns en tvättho som svämmade över eftersom vattnet var påslaget med fullt tryck. Avsliten duschslang ligger på golvet

Uterummets utsida. Genom inglasningen kan man i dagsljus se sotskador på husets fasad runt fönstren.